

Вяра

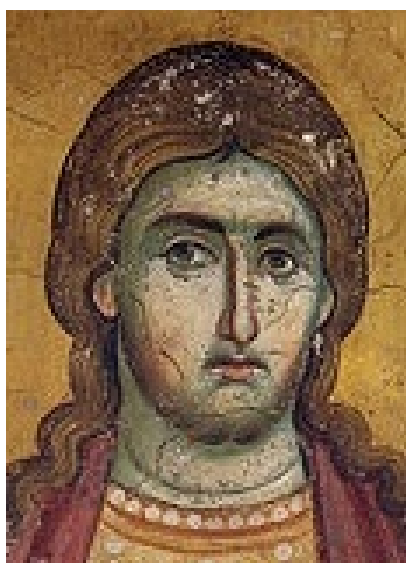
13.08 по еретическия, †31 юли по православния календар - Богородични заговезни. Св. праведен Евдоким. Св. мъченица Иулита

На следният ден започват Богородичните пости, които продължават две седмици и свършват с големия християнски празник Успение на Пресвета Богородица на 28 август (15 август по църковния календар).

На този ден ястията са блажни.

Заговезни са църковни празници, отбелязвани в деня преди началото на период на пости. В годината има Месни заговезни и Сирни заговезни - преди започване и в началото на Великите (Великденски) пости, Петрови заговезни - преди започване на Петровите пости, Богородични заговезни - преди започване на Богородичните пости и Рождественски заговезни - преди започване на Рождественските пости.

В памет на светия праведен Евдоким (IX в.)

Светият праведен Евдоким се родил в Кападокия в семейството на благочестивите родители Василий и Евдокия. По време на царуването на Теофил той служел във войската и се отличавал с добродетелен живот, като усърдно съблюдавал всички заповеди на Бога и пребъдвал в пост и въздържание, а също и в молитви и съкрушение за греховете си. Като се занимавал

прилежно с четене и изучаване на божествените книги, той оказвал щедра помощ и давал милостиня на просяци, бедни, сираци и вдовици, облагодетелствал църкви и манастири, и като проявявал изобилно към всички милост, съблюдавал непорочно девствената си чистота. Той бил толкова целомъдрен, че не си позволяявал нито да беседва с жени, нито да ги гледа. Дори не допускал до себе си жени, освен майка си, която единствено почитал синовно и с която беседвал. Във всички разговори се пазел от празнословие и пустословие, като предпочитал мълчанието пред многословието. Странял от тези, които се отдавали на празнословие. Лъжи, клевети и всякакво осъждане не само не изричал, но дори не желаел да слуша, като украсявал живота си с всякакви добродетели. Сред слухове, смутове и светска суета той изглеждал като лилия сред тръни или злато в огън, ни най-малко неповредено от светски съблазни и страстни влечения. Заради своите добродетели той бил обичан и уважаван от всички, известен бил и на царя, който го поставил за началник на Кападокийския полк и го изпратил в Харсианската страна, за да управлява народа. Като упражнявал властта, той водел управлението с доброта и пълна справедливост, така че в живота си бил праведен пред Бога и хората. За тайните му добродетели никой не може да знае, нито да каже, освен всезнаещият Бог, Който изпитва сърцата и мислите, на Когото този праведен мъж работил с всичкото си сърце и душа. Когато напълно Му угодил, той се преставил с мир на млади години: бил само на 33 години. Върху него се изпълнили думите от Писанието: "Достигнал съвършенство в кратко време, той е навършил дълги години; защото душата му е била угодна Господу...". Макар и да не достигнал седините на старостта, но в съвършенството на добродетелния си живот надминал много старци, понеже богоугодната старост не се измерва с броя на годините: за благородни бели коси служи мъдростта, а за старческа възраст - чистият живот на

добродетелния мъж. Ако някой достигне такава възраст, за него не е необходимо да пребъдва дълги години в суетния и нищожен свят и той желае “да се освободи и да бъде с Христа”. Като достигнал такава възраст, свети Евдоким починал, макар и да бил млад на години. Той угодил на Бога и Бог го възлюбил, затова бил грабнат, “да не би злоба да измени разума му, или коварство да прелъсти душата му”. За това, как е станала кончината му, съобщили присъстващите на нея. Когато, лежейки на болничния одър, се приближил към смъртния си час, той събрал домашните си и им завещал с клетва след отхождане на душата му да не го оглеждат, да не умиват тялото му, да го погребат в дрехата и обувките, които носел, и така да го положат в гроба. След това, като заповядал на всички да излязат и затворят вратата, той се помолил с молитва, която някои чули през вратата. В нея той просел кончината му да не бъде видима за никого, както и животът му, скрил в себе си тайни подвизи, не бил известен на никого. Като възблагодарил на Бога за всичко, той произнесъл накрая: “В Твоите ръце, Господи, предавам духа си”, напуснал тялото и преминал при Господа. Домашните му го погребали така, както им завещал.

Господ, Който желаел да прослави Своя угодник и да покаже след кончината му в каква святост е живял, дал на прославените му мощи чудесна благодат, чрез която от тях се получавали изцеления от всякакви болести. Един мъж на име Илия, който имал в себе си нечист дух и силно страдал от него, гонен и мъчен от беса, дошъл при гроба на праведника скоро след преставянето и погребението на свети Евдоким. Едвам нозете на Илия докоснали гроба, веднага, като че опарен от огън, нечистият дух високо извикал, и като хвърлил човека на гроба, излязъл от него и избягал, гонен от молитвите на праведника. Като видели това, хората започнали да носят своите болни и да ги слагат на този гроб. И всички бързо

получавали изцеление. Заради всичко това почели свети Евдоким, като направили надгробна плоча и запалили кандило. Славата за чудесата му се разпространили навсякъде и много хора започнали да прииждат при него. Страдащите от различни болести получавали изцеление или чрез помазване с елей от кандилото, или чрез поставяне върху болните места на пръст, взета от гроба. Една жена донесла детето си, което имало парализирани ръце, неподвижни, сякаш безжизнени. Едвам помазала с елей от кандилото на светеца ръцете на детето и то веднага оздравяло и започнало да ги движи нормално. Подобно на това, било донесено друго дете, с парализирани нозе, което не можело нито да ходи, нито да стои. Когато помазали безжизнените му нозе с елей от кандилото, детето веднага оздравяло и започнало да ходи, да скача, като възхвалявало Бога. Една жена, която имала на тялото си мъчителен възпаление, дошла и като взела земя от гроба на светеца, я размесила с вода, а по-добре да кажем - със сълзи, и я наложила върху възпаленото място като целебен пластир. В същия ден тя оздравяла напълно. Славата за чудесата на свети Евдоким стигнала и до Цариград, където още живеели родителите му, които се преселили тук от Кападокия. Майка му дошла от Византия в Харсианската страна и като видяла гроба на сина си и множеството народ, стекъл се тук, за да получи изцеление, паднала на гроба, обгръщала го и със сълзи говорела:

- О, мое скъпо чедо! Светлина за очите ми! Откъде ти е тази велика чудодействена сила? Откъде тази целителна благодат? Наистина ти е дадено това от Бога заради твоите тайни добродетелни трудове, с които си угодил на своя Владика! Блажена съм сред майките, понеже се сподобих да бъда родителка на такъв син и вече не ридания, а духовни песнопения принасям за тебе като Божий приятел, живеещ с Бога.

Като казала и други думи с радостни сълзи, майката наредила да снемат камъка, да разкопаят земята и да отворят ковчега. Когато всичко било извършено, всички видели тялото на светеца, никак не изтляло. Лицето му било светло като живо, а устата - в естествената си красота. Макар светецът и да бил вече от 18 месеца в земята, ни най-малко не се бил изменил и бил като жив, току-що заспал. Голямо благоухание излизало от него. Изнесли раката с мощите на повърхността. Когато майката пожелала да облече сина си в нови дрехи, се случило там да бъде един пришелец, монах на име Иосиф, добродетелен мъж в сан презвитер. Той вдигнал тялото на светеца от раката. То било като живо - ръцете и нозете свободно се сгъвали. Монахът свалил дрехите от тялото и обувките от краката без всякакво затруднение, понеже ръцете сами се поддавали на събличането и нозете на събуването. Като облекли тялото в новите одежди, отново благочинно го положили в раката.

Майката пожелала да вземе и отнесе със себе си във Византия чудотворното тяло на своя възлюбен син:

- Тази звезда възсия от моята утроба - казвала тя, - нека се върне при мен, в моя дом!

Но жителите на тази страна се събрали и не дали тялото, като казвали така:

- Макар тази звезда да възсия от твоята утроба, но у нас завърши залезът и у нас отново още по-ясно възсия с чудеса. Макар от тебе да израсна тази добра лоза, но у нас тя принесе сладките плодове на целебната благодат. Ако Бог беше пожелал чудесните мощи на угодника да бъдат на друго място, то не можеше ли той, докато беше още жив, да се върне там, откъдето дойде при нас? О, добра майко! Не се противи на Божиите съдби и не ни завиждай за нашия дар. Достатъчна ти е славата, че си родила такъв светец!

При тези думи майката замълчала и след като прекарала няколко дни при гроба на сина си, простила се с всички и се върнала у дома. Споменатият йеромонах Иосиф станал пазител на мощите на светия угодник и известно време останал при него, но после, като намерил удобно време, тайно през нощта взел мощите на праведника и заминал с тях за Цариград. По време на пътуването също ставали чудеса: както откраднатото миро, макар и да е скрито, не може да се укрие по причина на силното благоухание, така и мощите на свети Евдоким, тайно взети, не могли да бъдат скрити по причина на изходящата от тях благодат на изцеления. Ако някъде по пътя се срещал болен, той получавал изцеление. Една бесновата жена се приближила до прославената рака и бесът веднага закрещял в нея, изобличавайки носения праведник и говорейки хули за него, но тозчас бил поразен от невидима сила, хвърлил жената и избягал от нея. Игуменията на Мантинийския манастир боледувала и имала тайна голяма скрита рана на тялото си. Тя никак не можела да се излекува от нея и силно страдала. Като срещнала мощите на светеца, тя се докоснала до честната рака, долепила се до тялото на светеца и шепнешком му казала като на жив за недъга си. Получила изцеление в същия миг. Иосиф донесъл честните мощи на свети Евдоким във Византия и ги предал на родителите му. Те се зарадвали неизразимо. И не само те, но и целият град много се радвал на донасянето в него на чудотворните мощи. Родителите скоро обковали честната рака на светия свой син със сребро и я положили в построената от тях църква "Пресвета Богородица", като славели и благодарели на прославяния в Троица Бог Отец, Син и Свети Дух, на Когото и от нас да бъде слава сега и винаги, и во веки веков. Амин.

Тропарь, глас 4:

От земли воззвавый тя к небесным селением, соблюдает и по

смерти невреждимо тело твое, свете Евдокиме: ты бо в целомудрии и чистом жителстве блаженне жительствова еси, не осквернив плоти. Темже со дерзновением моли Христа Бога, спасися нам.

(Призовалият те от земята към небесните селения пази и след смъртта твоего тяло невреждимо, свети Евдокиме; ти си живял в целомъдрие и чистота, блажени, неосквернил плътта. Затова с дерзновение моли Христа Бога да се спасим.)

Кондак, глас 2:

Вышних желая, с вышними совокупляся, и колесницу огненную, божественными восхожденьми добродетелей совершил еси душу, преблаженне Евдокиме: на земли пожив яко безплотен, Зиждителю всех благоугодил еси.

(Пожелал горното и съединил се с него, си възнесъл душата си с огнената колесница на добродетелите, преблажени Евдокиме: поживял на земята като безплътен, си благоугодил на Създателя на всички.)

В памет на светата мъченица Иулита († 304-305 гг.)

Света Иулита, която насилствено била лишена от имението си, като молела съдията за правосъдие, получила отговор, че може да възвърне имението си само, ако се отрече от Христа. Неустрашимата изповедница на Христовото име предпочела смъртта пред отпадането от вярата. Като се отказала от имота и живота си, света Иулита безстрашно встъпила в мъченическия подвиг. Тя пострада в 304 и 305 година при император Диоклетиан.

ЧЕТИ-МИНУТЕ

{{_LINK1_}}